

ILLVSTRISSIMO VIRO DOM: D.
ACHILLI DE HARLAY,
 COMITI DE BEAUMONT, DOMINO DE STAINS, DOLOT, &c.
 REGI AB INTERIORIBVS CONSILII, ATQVE MAGISTRO A LIBELLIS SVPPPLICIBVS.

CVM deformitatem hanc tui nominis auspicijs propugnandam suscepisti (Vir Illustrissime) utilitatis mee magis quam tui honoris rationem habui. Neque enim equum esse videbatur, ut quod in rebus humanis est pulcherrimum, nobilitatem dico virtutemque ipsam, disputationis huius seditioni annecterem. Nam scorporis deformitas plerumque vitio animi conjuncta est, intelligere sane debui id tibi placere non posse, quod improbitati faueret, cuius odium maius habet, scio an rationi debeas quam naturae. Superavi tamen hunc metum alius timor, malique necessarium quidem, sed nimis magnificum presidium quoquo iure, querendo, turbantior videri, quam rebus meis tanto munimento desitui, iniuriæ opportunior. Et tutius visum, periculum incurrere audacie quam salutis. Neque sane hic, ut verebar, ob quendam improbitatis factum, damnari debet deformitas. Nam licet hac a me vitio non proderetur, decessit illius primis radicibus, nunquam certe sub tuo nomine nasceretur, cuius vim licet ex te ipso non habuisset satis perspicuam, eam certe vel ex maioribus tuis cognoscere potuisset, quos in hac urbe amplissima aliisque Regni Provincijs augustissimorum Senatuum Principes & suscipere olim etiam inuisa coacta est. & nunc quoque in te superstities cogitur admirari, cum ijs non tantum ortu & natura, sed virtute respondeas. Neque aliud ex parte reuocabii me vilitas argumenti, quam tanti patrocini magnitudo emendabit, cum nulla amplius esse possit deformitas, quæ auctoritatis tue radijs illustretur. Nam si illa iuxta Solem nebulae, ne videantur, soli debent, cuius lux maxima nihil aliud patitur quod vicinum sit annotari, ita quoque arbitratus sum neminem futurum, qui spectaret magis quæ in hoc argumento dicerem, quam cuius nomine dicerentur. Non est ergo quod in hoc discrimine securitatem meam conjungi putem cum illo tui nominis detrimento, cum potius tenuitatis mee occultatio quadam publicæ tuarum virtutum admiratione contineatur. Dum enim tu solus spectantium oculos in te conuerteres, interim nescient quæ sub tanto nomine peccauerim; aut si necessum sit quoque id fieri, tuâ causâ facilius condonabunt. Vale.

Q VÆ S T I O M E D I C A .

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XI. IANVARII

M. MICHAELE DVPONT, Doctore Medico, Præfide.

An deformitas sine morbo?

S I morborum propriâ vi & proximâ actione lædentiū initium & originem queris, quæ & vitæ. Non tantum homo à natiuitate, sed in natiuitate etiam ipsa morbus est. Nulla ætas pluribus morbis obnoxia quam quæ prima est; immò si infantem saniores habes, postquam adoleuerit, morbum expecta. Felicius pueri ægrotant; periculosius senes, in quibus morbum nullum reperies, qui non magnus sit. Sed licet ætas senilis morbis proxima sit, sit, iure salubrior dici possit. Perfectior in iuene sanitas, in viro, quam in muliere, melior. Morbos quodam consuetudo leuior reddit, isque vim morbi demit. Multi bene valere putantur, quos, si accuratè loquaris, ægros appellabis. In lautiori mensa sæpius morbum reperies, in longiori ieiunio mortem. Nullum corpus est ita robustum munitumque quod fames intra septem dies breui hoc, sed mortali bello non expugnet, cogatque animam editionem facere, saluâ tamen tanti nominis dignitate, hanc enim extorrem elementum proficitemur, neque eam ab *utriusque summatem* inducimus. Ident præstat copiosior cibis quod nullus; plus tamen, nobis paucitate velut à lepore. Qui bonam valetudinem amat, amet laborem; otium præterit mulieri noxium, illique grauidæ; hinc ancillæ pariunt facilius, plique viri in prole hominis rustici. Quamuis ars vtilissima, tamenque necessaria, Quicumque aut naturæ aut ætatis beneficio robustiores, in his morbus quidem rarior, sed grauior: etiam nimia valetudine laboratur. Qui igitur non ægrotaremus, cum in ipsa quodque sanitate morbus sit? Soluatur ergo à medico potiusquam à morbo. Qui enim valet, plusquam par sit, morbo proximus.

I D morbo familiare, vt ab vno facile transeat in alterum. At sanitas vni tantum utilis, nemo alteri sanus. Non tantum mater vitam proli tribuit, sed mores & ingenium, bonamque valetudinem sæpe, quam pater, potentius. Illius imaginatio magno sæpe suis constat; ab ea morbus non fidus, neque imaginaria mors. Infelix quidem, sed est tamen quidam morborum hereditas, ita vt liberi non tam suâ, quam parentum culpa, plerumque ægrotent. dolorumque in eo capiant, ex quo alij noxiam ceperint voluptatem: in femine quippe latent viri morbi semina, cumque ad vitam corpus efformatur, eodem tempore idipsum illi imprimitur, ex quo postea ægrotet & moriatur. Fixa in quibusdam familiis definitaque cetero & statuto tempore cecitas, antequam deficiat, non obest interim perfectioni visus. Elephantico cum filij elephanticoque, mortuo parente, motus morbus, victurus in filio, quod Rad corpore paritas, sæpius magnitudo morbus est, vtpe hæc in iuene liberalis, in senectute autem etiam etatis vitium. Sed non solum, conformatricis officium est partes abluere, de vniuersi quæ loco illucire effe debet, vicino. Mediocris quidam pinguendo non nocet; quæ supra modum est, non tantum morbi, sed libitæ mortis causa. Macies, nimiaque extenuatio & morbum sequuntur & antecedunt. Etiam in colore morbus, pallidum illam in virginibus colorem graui symptomata comitantur, sed id maxime remedium exigit, cuius virgo non sit capax, nisi conditionem mutet. Alius color quibus interior intemperiem arguit: hæc nix equalis sit, consuetudinemque sui defines tamen illum sentire, si nimis senseris. Nunquam verò aut dolor acrior, aut mors velocior quam ex continui solutione, quæ non tantum tertium morbi genus constituit, sed maximum. Vt non viuunt capilli, sic neque ægrotant, in eis tamen partes subiectæ periculose aliquando afficiuntur.

Q VANTVM vitium sit deformitas, ex pulchritudine iudicari potest, cuius non tantum est priuatio, sed ex ameria humorum inter se, & partium, in omni conformationis vitio, enata qualitas. Vtriusque, si summa sit, non alia origo, quam corporis; prout natura in primo sui ortu valet, futuræ pulchritudinis, aut deformitatis fundamenta iacit. Pulchritudine tamen ne quæ in infante; vt vultu primò rudem sequens ætas explicat, ita rursum illa pulchritudo, sæpe argumentum est futuræ deformitatis: saltem si nihil desideraueris in puero, desiderabis in viro. Sua nihilominus quæque ætati pulchritudo; neque ab ea excluditur senectus, quæmuis senex pulcher, si iuueni comparet, ferè prudentiam. In iuene magis omnibus numeris absoluta est pulchritudo; in viro, quam in muliere, verior. Si minima quæque etiam consisteret, vere, quam in alia quavis tempestate, acurationis regione cetera frequentior; in immoderata *Senectus* tamen *non* dicitur. Facies regioni par; suoque simillima celo; si tamen sit eligendum. Scythia & Ethiopia pulchrior; neque tamen hic pulchritudine caret, præsertim apud suos, quod consuetudinem magis debet pulchritudini conferuare, augereque inseruiunt. Sed nostro vitio factum est, vt plus excessu peccaremus. Habendus quoque delectus: suos habet cibos pulchritudo. Vt copiam moderati, ita sint qualitate temperati & simplices, futuram proles deformitatem, compendium. Quidquid verò agas, ne putes pulchritudinem curæ tuæ acceptam referri debere. Pendet quidem ab arte, sed magis à natura, quæ si reluctetur, *non* potest. Deformitas in pulchro, vt maior videatur, facit adiuncta pulchritudo. Si summum eius gradum quis attingit, citius amittit. Breuior pulchritudo, quæ maxima.

C V M verus tantum morbus communicari possit alteri, deformitas vel solum picta nocet; neque vt veram in altero deformitatem gignat, vllam ipsa veritatem exigit. Non miraberis, si vim imaginationis perspectam habes. Non alia potentior pulchritudinis, aut deformitatis artifex. Absurdas matrum cogitationes infans in lucem eductus detegit, & sua deformitate accusat. Excusanda verò mater quæ deformem prolem gignit, cum ipsa deformis est: non necesse hæreditatis, cui paratum superfluum vitæ non obest. Suas quidem & in hoc paribus habet patet, sed in matris pulchritudine, aut deformitate, causâ efficiat. Quia verò pulchritudo diuina plasticæ æreque quadamque, eadem quoque deformitas, quæ totius operis principium causa est, vt conformatrici, quod mirabilis sit corporis fabrica, debetur. Illa ab vtroque parente, sed à patre vt plurimum validior. Auorum interdum, & prauorum, veluti recordaretur, eorum similitudinem exprimit. Ad pulchritudinem ergo non querendum *semper* a quid faciat, aut generis commendatio. Proauorum deformitatem sæpe nepote, velut in speculo vides. In operculo conformationis admittibilis, si quid natura obliuata est, deformitas est, eaque maior quam in vlla corporis intemperie. Partium excessus aut defectus æquale vitium, parque fœditas. Corporum horrenda proceritas, qualis olim in mundi pulchritudinis detrimentum est. Qualiscunque verò pars habetur, si modò continua sit, & vna, solatio non caret. Vitium in diuisione malum. Melior vulneris sanitas, cicatrix. Sed illa plerisque morbis deformitas: maior cutis inæqualitas, vt quædam sine vulnere cicatrix dici potest, ita ad cicatricis fœditatem accedit. Cutis non tantum leuis esse debet, sit insuper subiectarum partium plenitudine quadam venustior. Neideo maciem prober aut pallidus, aut pallor rubeus, qualem faciunt lilia mixta rosas. Aptus ad id sanguis temperatus quidem, sed subtilis, si calidior sit, bilem facit, à qua nihil regium expecta nisi forte arquatam. Frigidior sua deformitatem inuehet, sed maius in calidior peccatum est. Ab omni humore tumos, sed ab acriori fœdior. Quid ad pilos spectat, id augent quod inuenient, nouitque addunt pulchritudinis, aut deformitatis incrementum.

V T sua est corpori vñtusa, ita animæ: sed rarior animæ, quam corporis pulchritudo. Vera illius deformitas, improbitas, & ignorantia. Improbitati temperamentum corporis tantum occasione dabit, sola voluntas eius parens. Ignorantia in quibusdam ita crassa, vt Medico antè indigeat quam Doctore; tuncque, quod natura negauit, ingenium ars non quidem perficit, sed inchoabit. Ita vincitur sæpe animi deformitas, vix aut nunquam corporis. *Donus animæ* est, sed in pestilenti domo malè, & cum periculo habitatur. Sic ægri corpore, animo quoque ægri. A morbigitig corpore, animi quoque morbus expecta, sed & à morbo animi, ægri tunc corporis. Passio nulla, quæ si diuturnior sit, aliquid non moueat in vultu, eumque immutet. Si pulchritudo sit corpus non ideo animo pulchrior; sed corporis deformitatem ferè sequitur ipsius animæ deformitas. Deformes crassior ingenio, nisi quidpiam aliud eius generationi obstat, infelicitatemque temperamenti non sola libertas vincat, sed gratia. Diuini ergo morbus hic Medicum exigit, qualis vnus eratator Christus, qui, vt omnium temperatissimus, sic pulcherrimus.) Alia omnis deformitas, & morbus Medicum habent, si curari possint, dogmaticum; si minus, agyram. Opus est Medico sanis ad conferendam valetudinem; opus & pulchris, non autem fūco, & vnguentis, quibus tantum indiget *improbitas*. Et sanitas, & pulchritudo conferuari facilius possunt, quam reparari. Maior opera circa morbum, & deformitatem. Hæc morbum antecedit, & subsequitur. Variolæ, natum aduersus pulchritudinem malum periculosus quoque morbus. Pruritus, plora, impetigo, scabies, alphas, elephantiasis, minus morborum nomina, quam deformitatis. Mirum autem quantum hæcæ fœditas in elephantiasis, cuius par sæpe breuiorem facit. Id in virginibus quibusdam videre est, & impudicus. Nulla sine testibus pulchritudo; & si haberetur, inutilis. Rara quoque in Eunucho sanitas: quod vultus à sano magis diuersus, morbus maior, hoc est, quod maior deformitas, maior morbus. Si verò ægri sunt deformes, sanè, & deformes ægri.

Ergo nulla deformitas sine morbo.

Proponebat Lutetiæ IOANNES HAMON, Cæsarisburgensis, A. R. S. H. M. DC. XLVI.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Franciscus Pajor.
M. Florimundus Langlois.
M. Claudius le Vasseur.

M. Dionysius Tonquer, Pharmacia Profess.
M. Iacobus Ganois.
M. Michael Marès.

M. Urbanus Bodineau, Medic. Reg.
M. Philbertus Morisset.
M. Iacobus Cornuty.